

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

3. Omnium Ecclesiæ religionum præstantes quique Doctores semper
contra prædeterminatiuas præfinitiones decertarunt.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

rationibus aliquandiu defecisse: vt de se fateatur Car-
melus, dum eo in Collegio degebat, in sua Theologia
fundamentaliter, quam apud Belgas composuit: vbi politi-
cis illis rationibus solutus pro ingenij sui, & acuminis, &
ingenitæ instructæ à se satis preste, & dilucide contra
prædeterminationes ac subinde prædeterminatiuas præ-
finitiones ratiōis de libertatis euerfione solutiones Do-
minicanas, quas tunc adhibebat refert, & tanquam inanes
ridet, & exurgit. Neque ipse solus ad sui ordinis doctri-
nam nostram rediit: Verum, & totum illud Vincenotinum
Collegium, ac proinde hispanum totum S. Benedicti So-
dalitium, dum hæc scribo, ad eandem Anselmi & ordinis
sui naturam fuerunt rediit: in hoc ordine recenseri
iure possunt S. Bernardi Alumni, cuius ordo fuit, & Bene-
dictino propagatus.

5. Ex ordine S. Bernardi Doctores omnes in nostris
numerandi sunt castris. Et in primis sanctimoniam & do-
ctrinam celeberrimus mellissimus ipfius Author Bernardus,
cuius pro nobis plura, & peripicua in quaestione, quæ de
Patrum autoritate est, testimonia extant. Sapientissimo
Parenti, & ordinis sui, & Theologie nobiles Professores
quique ea in re adhaerant. Insignis omnigena literatura
Magister Fr. Angelus Manrique inter Academiæ Salman-
tinae Professores recitatus cert. 2. Magister etiam Lorca
Primarius in Scoti Cathedra Complutensis Professor,
quem sola ignorantia temeritate, aut impudentia pro
opposita sententia citari posse hæc euincunt. Nam 1. 2.
d. 10. de grat. m. 1. §. Et quidem Thomisticam de physicis
prædeterminationibus, & præfinitionibus nostratum
actionum à causa prima sententiam, à se repulsam, longè
esse à mente Angelici Doctoris grauissimorum Thomi-
stiarum allegatione testatur & d. 21. concl. 2. §. vt ex omni
de auxilio efficaci (quod solum moraliter efficacem admi-
nit) agens ait. [Auxilium huius generis infallibile est ex
admirata præficientia, & cognitione futuri euentus condi-
tionali, quæ solum necessitate consequentem inducit:
quæ est necessitas secundum quid, & supponens liberam
determinationem.] Quibus consequenter t. 3. p. q. 1.
art. 3. d. 10. in. 1. n. 26. allato S. Th. testimonio scribit, [Ad
dicendum, quod prædeterminatio præsupponit præficientiam
futurorum ex causâque industriæ S. Th. mente subne-
dit.] Ex quibus S. Th. verbis constat præficientiam illam,
quam dicit supponi ad prædeterminationem non esse
scientiam simplicem intelligentiæ, nec scientiam visionis;
sed scientiam, quam vocant mediam: quæ ex hoc loco
S. Thom. manifestè adstruitur, quibus singularim probatis
concludit. Loquitur ergo de scientia conditionata, quæ est
prior omni decreto productionis, & media inter scientiam
possibilem, & scientiam eorum, quæ absolute futura
sunt: quæ scientia Deus cognoscit, non solum, quod est
possibile, sed etiam quid foret, & esset in omni euentu, &
ordine rerum, & supposita quacumque conditione de-
pendente à voluntate sua, & aliorum, & à quacumque
suppositione. Scientia autem media, ita admissa non
magis decretis subiectiue absolutis, & obiectiue condi-
tionatis, quam prædeterminationibus, & præfinitionibus
absolute futurorum contingentium aduersatur. Quibus
adde doctum, & ingeniosum Fr. Petrum à S. Ioseph tract.
de grat. d. 3. sect. 9. n. 67. & in suam concordia tota d. 4. Fr.
Eulochium à S. Paulo 2. p. summa. Philosoph. tract. 2. d. 1.
q. 3. §. verum ex libere. Chrysof. Caberum Primarium
Theologie Professorem Complutensem tract. 2. Physicor.
d. 4. n. 9. & tandem verumque Hispanæ Congregationis
suz florentissimum Theologorum seminarium Complu-
tense, & Salmantinum, in quorum primo, & si aliquot ali-
quodam Professores à suorum Anselmi, Bernardi, & reli-
quorum doctrina hac nostra, voluntate, quam mente, de-
fuerunt; iam totum ex annis aliquot ad eam tanquam
sui ordinis doctrinam propriam à Capituli generalis ante
dicit. Salmantinum autem facti huius ordinis Collegium
Leonardi responsiones ad expostulationes contra scien-
tiæ mediam communem suffragio probauit, cuiusque nomi-
ne subscribere Magistri omnes Fr. Angel. Manrique Ab.
Mephophilus Perez Petrus de Obiedo. Hieronym. Marti-
nez, Thomas Brauo, Henricus de Lagarna.

6. Tercio loco pro nostra doctrina recensenda esset
Christoph. de Ortega, de Deo Vno, Tom. I.

Patrum Dominicanorum, & religione & doctrina pet
illustri familia, ex qua primores omnes Theologos,
cum veteres, tum iuniores pro nobis stare vidimus q.
proxima, quibus & numero, & eruditionis, ac Theolo-
gicæ suppellectilis laude longè impares esse illos Domi-
nicanos recentes, cum quibus pugnamus, ne hi quidem
iniciabuntur; siquidem sententiæ huius suæ pauci, qui
ob excellentiorem doctrinam typis illam docere ausi
sunt inferioris tamen, quam eam impugnantes Domini-
canti in suo sodalicio habeantur, vt ex citatis & recitatis
satis claret. Quarto loco Franciscanorum, & Scotiæ,
& Nominalis scholæ Professores, quos ferè omnes pro
nobis esse ostendimus cert. 1. & 2.

7. Quinto loco recitandi veniunt Theologi Augusti-
niani Primores suum sanctissimum aquè, atque sapien-
tissimum Patriarcham, Theologiæ, atque Ecclesiæ ro-
tius lumen Augustinum secuti, qui vbiuis, & sententiam
nostram, & eius ostendendæ principia & docet, & con-
firmat, vt q. 2. videbamus. Sunt autem pro nobis è sacro
hoc Augustini ordine insigniores huius sæculi Theo-
logi recitati & cert. 1. cum his de rebus Academia-
rum pro nobis producebamus iudicia. Scilicet Illu-
striss. Augustin. Antolinez ex Magistro & Professore
Primario Salmantino Compostellani. Archiep. Mag. Lu-
douicus de Leon citans Mag. Gueuaram, Basil. Legio-
nenf. Salmantin. etiam Primarius, qui & citat Ludoui-
cum auunculum, & Leonardum Coquzum scholius ad
cap. 9. libri 12. de ciuit. Dei. Et Petrum de Aragon
1. 2. quæst. 83. solutione argumentor. Sui etiam ordi-
nis insignes Magistros. Posset autem eundem Aragon
citare ex 1. 2. quæst. 24. art. 3. dub. 1. notab. 2. atque at-
tente lectus dub. 2. quæst. 30. art. 4. solut. argumentor. 2.
Magister etiam Augustinianus Franciscus Cornejo, &
ipse Primarius Salmantinae Cathedræ Theologus Ante-
cessor Magist. professionis eiusdem Ioannes de Gueuara
Vespertinae Cathedræ Academiæ eiusdem Moderator,
atque eiusdem ordinis, & Cathedræ Rectores Magistri
Fr. Ioann. Marquez, & Alphonsus Mendoza: quos om-
nes citato cert. 2. in Salmantina Academia recitauimus.
Ex cert. vero 3. à n. 4. addendi sunt Augustiniani ordina-
is eiusdem Eremitarum Generalis in vrbe Procurator, &
Theologus insignis Ioannes Baptista Pianbinus, necnon
Mag. Gr. 2. Nunez Coronel, qui dum hæc de re disputa-
tiones Romæ haberentur à Summo Pontifice nomina-
tus fuit eius controuersie censor. His addendi Augusti-
niani etiam Magister Iunica de vera religione aduer-
sus eius temporis Hæreticos lib. 2. cap. 4. col. 3. & deni-
ceps, maxime versus fin. & toto cap. 7. Mag. Fr.
Martinus Albiz Primarius Complutensis Antecessor
tract. 1. de scient. d. 7. sect. 5. num. 7. & sect. ult.
Item Egidius de Præsent. t. 2. de Beatitud. lib. 1.
quæst. 12. artic. 1. §. 8. & insignis Valentinae Aca-
demiæ Primarius Professor cuius in ea Academia memi-
ni. Ac demum ne longiorem texam/catalogum Gab-
riel Pennotus Canonicorum Regularium S. Augustini
Generalis in vrbe Procurator celeberrimo suo humane
libertatis propugnaculo, & nuper Celestinus Brunus in
quodlibet, d. 13. de substantia Dei, §. 8.

8. Sexto eisdem omnino fundamentis pro nobis,
& contra prædeterminationis præfinitores Carmelitus
ordo cum suis proceribus Theologis stetit semper. Ea-
dem enim, quæ nos modo contra prædeterminatiuas
præfinitiones docuit olim resolutissimus Doctor Ioan-
nes Bacho, in 1. d. 40. artic. 2. à med. hanc refert,
laudat, & sequitur Giltonis Doctoris sententiam. Licet
pronius quadam sit in voluntate, & causis superio-
ribus; nulla tamen necessitate limitatur ad hanc par-
tem magis quam ad istam secundum sententiam Philo-
sophi, & Catholicorum. Et ex eodem, & illa probat
longè inferius, quibus docet ea solum nobis libera,
quæ à Deo sunt. Voluntate permiffua, & sunt in po-
testate nostra, quantum ad determinationem præfup-
posita influentia tamen in generali & in essendo, &
in causando. Et recitato Ecclesiastico cap. 15. imagi-
nor sic, quod Deo permittente me agere indifferenter
hanc partem contradictionis, vel istam, non determi-
nante me magis ad hanc, quam ad illam ego eligo alter-
ram partem art. 4. non solum in alio probatam, sed,

uti propriam, atque à seipso, eam sententiam docet asserens arbitrij libertatem in potestate ad utrumvis, & suarum actionum dominio sitam esse supposita etiam influenza Dei, & in 2. d. 26. q. vi. art. 1. 3. & 4. docet circa bonum in communi nos libertatem immutabilitatis, siue potius necessitatem habere, quam libertas, seu potius immunitas mutationis deuoluit; aut circa reliqua bona habere libertatem propriam arbitrij, scilicet, potestatis indifferentis ad utrumvis. Accedit è Carmelo eodem non suppar modo Bachoni Theologus, sed (in rebus præsertim hisce, quæ ad præscientiæ, & prædestinationis cum libertate nostra concordiam attingunt) excedens Thomas Vvaldensis Anglicanæ Provincie Provincialis, de cuius doctrina luculenter Fr. Marcus Antonius Alegre de Casanate in suo paradiso Carmelitico statu 4. ætate 16. anno Christi 1430. c. 234. in Thoma Vvaldensi. Is ergo libris doctrinalis fidei Vvaldesum Lutheri, & Calumi erroribus contra nostrorum actionum libertatem præcludentem, ita nostra hæc doctrina oppressit, ut nemo, qui eum legerit, nisi sciens, & volens possit à Catholica veritate deuiare; legatur eorum operum ubique, sed maxime lib. 1. art. 1. c. 25. ubi explicata, uti nos infra explicamus, necessitate antecedentis, & consequentis ab Anselmo & suis clare tradita ait. [Necessitas ergo præcedens non compatitur arbitrij libertatem: & ideo non conuenit humanis affectibus. Subditque. Periculosè ergo, ut mihi videtur, quidam magni viri necessitate missam præcedentem ponant in humanis operibus etiam, & quod suam voluntate Dei: maxime, cum in antiquis Ecclesiæ Patribus nihil consonans reperire possunt, cum conantur.] Euerunt autem magni illi viri Braudina, qui eo tempore prædicationes prædeterminatas docuit cum aliquot Dominicanis suis.

9. Et cap. 28. eam prædeterminationem harum antecedentem necessitatem libertatem destruere ait. [Iuxta communem consensum Ecclesiasticæ doctrinæ haultum de fontibus salutaris per processum scripturæ, & antiquorum scripta Doctorum.] Et cap. 8. dixerat [venerabilis Anselmus, & S. Thomas clarissimo ore dicunt non esse ibi (ratione præscientiæ, & prædestinationis) necessitatem aliquam præcedentem, sed consequentem, quæ nihil efficit; ipse (contra quem agit) omnino imponit eis necessitatem ponere præcedentem, quæ rem obliget ad euentum.] Ex eodem etiam Carmelitano sodalitate numerandus est Mag. Ioann. Antonius Bohius Collegij Romani sui ordinis Regens, quem pro nostra hæc Molinæ doctrina sententiam dixisse in Romanis de ea consultationibus, & censuris Sedis Apostolicæ iussu habitis Ioannes ipse à S. Thom. inficiari non ausus expressè fateretur. Item Reuerendissimus Mag. Henric. Siluius eius postmodum ordinis generalis, qui ad eam causam censuræ ius à Sede Apostolica habuit, atque in causæ eius consultationibus Molinam secutus, & summa eruditionis ingenij, & doctrinæ laude tutatus est, ut testatur Fr. Antonius Alegre citato paradiso Carmelitico 17. cap. 36. anno 1598. Mag. Fr. Gilius Primarius in suo Complutensi Collegij Professor, in eaque Academia Theologus spectatissimus, atque bonæ omnis in sua hac Castellana Provincia Theologiæ parens lecturis omnibus, quæ præsentem materiam concernunt, Mag. Benanides eiusdem Academiæ Doctor, & Primarius Cathedræ Theologus antecessor. Magister Lizana Primarius etiam eiusdem cænobij lector, & Generalis in urbe Procurator: utrobique sanctitate, & literatura nobilis, cum in suis lecturis, tum cursum in opere pro immaculata conceptione, & vno verbo insignis illud Carmeli Complutense Collegium, & Toletanum eius ordinis Monasterium totum per annos multos, quorvis que paucis abhinc annis Magister Encinas Cathedræ ex minoribus Complutensibus spe ex Dominicanis Patribus concepta, nostram hanc, & suam hæcenus doctrinam deferens ex oppositionum suggestu Thomisticam legit æstimanque eam ob rem causâ cecidisse omnimode & potentia (fuit enim postea Provincia eliminare conatus, lectores aliquot metu potius (ut ex præstantioribus quique testari sunt) quam studio ad Thomisticam pertraxit. Speramus autem eos intellectualem hac tyrannide liberos, libertatem & suam & nostram

cum suis antiquis Doctoribus Bachone Vvaldense, & insignioribus reliquis defensoribus, sicuti defendisse semper præcipuos doctrinæ laude Carmelitani consensu Valentini Professores testis est noster Borrull. de scient. med. d. 5. sect. vii. num. 371. sine, & Vallisoleran. Doctor Coronel epist. recitata, q. 3. & Salmantica, inde.

10. E Mercenariorum cœtu, utpote Dominicanorum Colonia, paucos, quos sciam, filialis metus post excitam horum cum nostris licem nostris accedere partibus permittit. Ex quamvis controuersia huius initio veritatis amore filialis hic timor ab eius ordinis Professoribus fuerit superatus, atque nostram hanc Molinæ doctrinam Generalibus Theologis in suo Generali Capitulo defendendam putant: à suo Provinciali Francisco Zumel sunt prohibiti teste omni exceptione maiori Vallisolerano tunc Primario Doctore Ioanne Garcia Coronel, alias Thomista, & Dominicanis de reliquo addictissimo, ut ex eius epistola q. 3. cert. 2. n. 8. recitata constat. Et quidem Zumelium, non Theologicis, sed politicis, necio quibus, rationibus in eam Dominicanorum recentium sententiam tractum esse vel inde constat: quod sæpe scriptis suis, voluntate in vnam, ratione in alteram trahente in utramque claudicet parrem vti docet ante nos obsecratur alij, in quibus ita de Zumelio scribit Fasolus 1. p. t. 2. q. 14. art. 13. d. 9. n. 110. [Solenne huius scriptori est nunc nostris, nunc aduersariis sententias propemodum, verba ipsa describendo adherere. Ex quo quanti eius authoritas facienda sit quivis facile iudicauerit.] Et nos cerè huius ordinis professores dolentes (sæpe audimus, quod Dominicanorum recentium in rebus hisce doctrinam contra proprium animi sensum à suis Provincialibus, & Generalibus cogantur defendere: quia nimirum illi Episcopatibus inhiantes Dominicanorum Regis Catholici consilio, cuius ope illos se consecuturos sperant, quod & nonuitate ingens obsequium præstare putant: quod & nonnullis aliorum ordinum euenire ipsis fatentibus didicimus, sed enim nimis animi candor est credere eo obsequio id opè, & opera Confessarij Dominicanorum obtinere, quod & ipse, & sui appetunt fratres.

11. Ex sacra SS. Trinitatis religione neminem pro nobis referre animus erat: cum totam illam totam ubique nationum, & temporum, ex quo res hæc in controuersiam verti capit, sententias hæc in re nostras, & defendisse & illustrasse notum à Deo sit, ut ne aduersarij quidem, qui exteros suæ opinionis Patronos omni arte venantur, tractatas etiam aliquorum (qui satis clare pro nobis pugnant) sententias recitantes, ut ipsis adhaerere videantur, vel vnum ex ea religione Doctorem pro se referre sint ausi. Cæterum insigniores eius familie aliquot singularem referendi sunt, quorum scripta, vel prælam viderunt, vel merentur. Nempè Magister Paz Doctor Conimbricensis, regiusque apud Lusitanos Concionator insignis, & subtilis sacrorum biblicorum interpretes Commentariis in Ezechielem Mag. Didacus de Auila grauissimus Theologus, & in Beaticensi Academia initio controuersie Professor, cuius meminit nuper citatus Primarius Vallisoleranus epistola citata. Mag. Elicante Hispanensis Academiæ Primarius in suo clypeo concionatorum Magist. Sepulveda Salmanticensis & Mag. & Professor tract. de anima d. vii. sect. 4. Mag. Marcus Antonius Alof. Doctor Valentini t. 1. selectarum disputationum, & lectura de scientia Dei. Ioannes Hurtado Salmanticus Professor, & Mag. post vero Primarius Vallisoleranus lectura de scientia Dei. Mag. Moya Castellæ Provincialis, & Mag. Mora celestis Complutensis sui Collegij Professores lecturis de scientia, & auxiliis. Mag. Iosephus Romero de Cos in Salmantina nunc Academia Magister, & scripturæ sacre Professor, & Castellæ Provincialis.

12. Totus etiam S. Francis de Paula maximorum minimorum ordo à principio controuersie nostris etiam partibus summo ingenio, & constantia adhæret, qui vel vnus ex eis Theologus Dominicanis hisce consenserit, ut superfluum sit aliquos referre, cum vno verbo possimus omnes: Videantur nihilominus Ioannes Durallus lib. 2. dialectico Thez cap. 8. t. aliqua argumenta, & tit. Quomodo sentit simul, S. Amplius probatur, & tit. Soluitur quoddam, S. Inferitur tandem. Marius Mercenarius in c. 1. Genes. art. 5. obiect. 10. & 17. Claudius Regolius in lib. 1. Reg. c. 13. vers. 4. t. quomodo intelligatur, p. 5. &c.

§. Ex his sequitur. Et §. Hi ita explicati. Item Ren-
dendissimus Ioannes Ponze Regius Concionator, & Ba-
nica Provincialis Provincialis supremi Senatus S. Inquisi-
tionis censor. Et Illustrissimus Herrera eisdem muneri-
bus functus, qui sacris infusis electus à Rege, ac Domino
nostro Philip. 4. humili magnanimitate renuntiavit, ac
eum hæc scribo magno sui apud curiam regiam, & bo-
nos omnes desiderio obit, Ioannes Noboa præcipuus sui
ordinis muneribus functus. Hi inquam tres lecturis de
scientia, auxiliis, prædestinatione. Et in prælo ea
scripta non mandauerunt. Lectura tamen apud Complu-
tum diuturnitate, & doctrina laude, cum ibi, quam in
curia Regia, & tota denique Hispania fuerunt notissimi.
Novissime ex huius ordinis scriptoribus Ioannes Sale-
mander. d. Physicæ partitione 4. post Clypeum 4. Et
cum Durando, & Aureolo, & Capuscino Dola censet
Deum non concurrere immediate cum causis secundis,
præsertim liberis, 2. resolut. ex hypothesi verò concursus
immediati Dei cum ipis de prædeterminatione hæc
habet §. victorius resolutionis, [diuturno enim ad præ-
determinantes maximum est periculum de medio tol-
lendo ipsam libertatem: saltem tenetur illam definitio-
nem libertatis negare, qua dicitur, libertas, seu libe-
rari arbitrium est facultas, quæ positis omnibus prære-
quisitis ad agendum potest agere, vel non agere. Si enim
reciperet hæc definitionem, statim hæc consequentia
ficeret: posita illa prædeterminatione voluntas non potest
non agere. Ergo tollitur eius libertas,] quæ in concursu
simultaneo cessare ait.

13. Ex clericorum minorum Sodalitio, vnus pro mul-
tis sufficit, & superfluit Reverendissimus Raphael Auer-
santi. 3. §. in hac re, ex seruiturum familia Celsus Valio-
nus de prædestin. cap. 8. Et idem ac seruiturum apud
Bononienles ordo seruatorum nuncupatus est, Antiquior
Doctor Laurentius Optimus Illustri commentario in Ma-
gistrum sententiarum lib. 2. d. 25. Ex clericis regularibus
ait Zacharias Palqualigius 7.1. de Deo, d. 40. lect. 1. vbi
omnem determinationem diuinæ voluntatis, nostræ vo-
luntatis determinationi antecedentem libertati contra-
riam faceret. Et quævis scientiæ mediæ nomen fugiat
re tamen ipsa illam simplicis intelligentiæ nomine ad-
mittit.

CERTAMEN IV.

Doctores exteri reliqui & nostri omnes
prædeterminatiuas præfinitiones abii-
cientes recensentur.

1. Hædrian. in 4. sent. tract. de sacram. penit. (quo loco
pro aduerariis citatur quæst. an homini semper
vacent aulem vere penitentis) Et si gratiam excitantem,
& libidine possibilitatem, seu facultatem penitendi vi-
deatur negare sub init. tamen solum negat eis gratiam
abundantem, & concedit quæcumque posse conuerti,
libereque paratum Dei auxilium ad conuersionem: qua-
re in totum etiam potest esse illam, etsi difficillima eis
sit. Et quodlib. 3. quæst. 1. ante n. ed. & med. ait nulli vi-
tiosi impossitam esse necessitatem peccati, sed potius ra-
tione sufficientis auxilij potestatem adesse non peccandi,
& quodlib. 7. §. videamus, nostræ potestatis, & dominij
esse eligere bonum, vel malum. Et vers. fin. cuiuslibet sus-
cipi auxilium offerri quo resurgere possit, & omnia
peccata vitare. Ac hinc rem illustri metaphora explicat
dicos, Pluviorum manus à Deo apprehenduntur, qui
tamen extra patrem non trahuntur: quia semetipsos
non trahunt. Ex his autem qui contra Luth-
erianos afferentes, scribere Rosenfis art. 36. contra Lu-
therum inter princip. & med. §. differre, & sequenti, ac
toto præsertim inter princip. & med. proposit. 4. §. 7. & 10.
& initio articuli in definitione liberi arbitrij de quo q. 2.
aitur Tineo de redempt. generis humani, citatus à

Ruando proximè tract. 4. c. 2. concl. 1. 2. 3. & corollar. siue
concl. 5. & tract. 5. cap. 3. concl. 3. & tract. 6. cap. 1. pag. 2.
rationibus certis, & quarti gener. & lib. de concord. gratiæ
cum libero arbitrio cap. 2. part. 2. & cap. 3. longe abinit.
§. Accedamus iam ad examinanda, & lib. 1. de grat. & lib.
arbitr. tract. 4. lib. 2. toto præsertim tract. 1. fin. Stapleto-
nius duaci, & Louaniz Professor Regius lib. 4. de iustific.
cap. 8. Antidoto in epist. ad Roman. cap. 11. ad id, sine
penitentia enim sunt dona, & vocatio Dei, post med.
commentarij, & in cap. 9. ad id, An non habet potestatem
figulus. Sæpe, & maxime vers. 15. §. Deum altitudine
intellectus sui. Antidoto in Ioann. cap. 1. ad id: Dedit eis
potestatem filios Dei fieri, & in cap. 8. ad id: si filius vos
liberauerit, & in cap. 15. ad id: sine me nihil potest fa-
cere. Et antidoto in acta in cap. 1. ad id Definitio consilio,
& præsentia Dei. Et in promptuario Catholico 6. He-
bra Hebdomada 1. quadrages. Hi omnes adeo explora-
to contra præfinitiones prædeterminatiuas, tanquam li-
bertatis nostræ pestem, & pro scientia nostra media scri-
bunt, vt nobis vltro donentur à primis aduerfariorum Le-
desma Aluarez, Zumel & Cabrera, etsi postremi, vt Hier-
onymus Viues, & alij ausi fuerint eos pro se recitare,
viuant tamen, viuentque semper egregia tantorum viro-
rum scripta vbi citata loca videri à quouis possunt, &
collecta omnia præter vnum sunt apud Ruiz de scientia
d. 49. lect. 9.

2. Eadem audacia citatur pro se ab eodem Viues, &
aliis Cunerus Episcop. Leouardensis, qui tamen ita con-
tra horum imposturam pro se, & pro nobis scripsit tract.
de lib. arbit. cap. 9. [Fit quidem, vt positis iidem fidei,
& conuersionis principis similibus, Spiritus Sancti Illu-
strationibus, suasionibus, & inspirationibus vnus sua li-
bera voluntate eas reiiciat, & non credat, alius sequatur,
& credat. Cæterum, qui conuertitur, non ex sola volun-
tatis virtute hos instinctus sequitur, sed Deo generaliter,
& Patre misericordiarum cooperante, & Spiritus Sancti
inspiratione comitante. His tamen non obstantibus po-
tuit is, qui credidit hoc facere, quod fecit is, qui in in-
fidelitate permansit, & is idem id ipsum potuit facere,
quod fecit is, qui acquieuit: quoniam positis huiusmo-
di præuenientibus adiutoris ipsa diuina, & Spiritus S.
cooperatio ex Dei benignitate in ipso hominis arbitrio
quoque posita est, vt ex Deo operari possit, & ex
se cessare: quo casu verissimum esse certum, quod
inter nos diuersitas ex libero nascitur arbitrio: quoniam
qui resistit ex eisdem gratis acquiescere potuit, & is, qui
locum dedit spiritui sancto similiter resistere potuit.]
Ioannem etiam Malderum Professor Reg. Louanien. An-
tuerpiensem Episcopum à nobis alienum vendicant, qui
eius scripta non viderunt, vel dissimularunt. Siquidem
1. 2. quæst. 1. 11. art. 3. tract. de grat. dub. 10. toto. Sed præ-
cipue m. 3. & 4. post aduerfariorum fundamenta sic fa-
tur. [Verum tota hac operosa argumentorum mole, neque
satis ostenditur inutilitas, imo neque tollitur necessitas
præscientiæ conditionatæ in explicanda gratiæ efficacia.
Imo probabilius est recte, & secundum mentem vete-
rum recentiores quosdam, eosque non paucos, neque
obscuros, neque in scholæ vnus sententiam iuratos per
hanc præscientiam conditionatam explicare complemen-
tum quasi vltimum, & omni gratiæ efficaci commune.]
Et postea eo scientiam hanc commendat, [quod per il-
lam omnia, quæ scriptura sacra, & veteres Patres (præ-
sertim Augustinus) de gratiæ efficaci dixerunt, recte ex-
plicentur: Et quod alius modus hactenus repertus non
sit, quo æque commode, & clare explicari queat concor-
dia gratiæ, & liberi arbitrij.] His adde Ioann. Vvigers
Louanienlis etiam Academiæ Doctorem insignem ad ean-
dem quæstionem & articulum 3. qu. 2. a. n. 33.

3. Ioann. Cochleus totis libris duobus de lib. arbitr.
contra Melanth. qui antecedentem necessitatem operum
nostrorum, & prædeterminationem ex prædestinatione,
gubernatione, & operatione Dei adstruebat (2. eiusdem
Cochlei libro tex. 3. & 4.) excludit ex scriptura, & Pa-
tribus, atque oppositam indifferentem potestatem, &
dominium arbitrij nostri ex iidem confirmat, præsertim
lib. 1. textu 1. ex illo Genes. 4. Sub te erit appetitus tuus.
Et textu 2. ex illo Dei 3. Reg. 3. ad Salomon. Postula
quodvis, ut dem tibi. Et lib. 2. impugnatione textus 5.
ad fin. Eandem necessitatis operandi exclusionem ab arbitrio

TEGA
A pari
Vla